

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/85/2016
Identifikačné číslo spisu: 7213010177
Dátum vydania rozhodnutia: 19.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7213010177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Gabriely Šimonovej na neverejnom zasadnutí konanom 19. apríla 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného L. R. a spol., pre zločin krádeže podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ Trestného zákona, o dovolaní L. R., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/92/2014 z 30. septembra 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného L. R. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/2/2013 z 21. augusta 2014, bol obvinený L. R. spolu s H. G. a T. J. uznaný vinným zo spáchania zločinu krádeže podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 12. augusta 2012 v čase medzi 11.00 hod. až 13.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode vošli cez otvorené vchodové dvere do chodby kostola „Zoslania Ducha Svätého“, zapísaného v zozname kultúrnych pamiatok, kde odsúdený T. J. kovovým páčidlom vypáčil vchodové dvere kostola, cez ktoré spoločne vošli do kostola, kde za použitia páčidla odsúdený T. J. vylomil dvierka na dvoch drevených skrinkách s milodarmi, odkiaľ odcudzil finančnú hotovosť vo výške cca. 350,-€ a z kovovej pokladničky finančnú hotovosť vo výške 100,-€, čím tak pre farnosť „Kráľovnej pokoja“ so sídlom Košice, ul. Milosrdenstva č. 15, krádežou spôsobili škodu vo výške cca. 350,-€ a na zariadení škodu vo výške cca. 60,-€ a pre „Slovenské misijné hnutie“ so sídlom Banská Bystrica, ul. Skuteckého č. 4, krádežou spôsobili škodu vo výške cca. 100,-€, pričom obvinený L. R. sa uvedeného skutku dopustil po tom, čo bol rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 6T/93/2010 z 19. novembra 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. novembra 2010 odsúdený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona.

Za to bol obvinenému L. R. uložený podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona, súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov, na výkon

ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Košice II, sp. zn. 7T/34/2013 z 9. mája 2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce. Zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona bol obvinenému uložený trest prepadnutia vecí, a to 1 ks kovové kliešte s označením 160 a 1 ks kladivo s označením 300 s drevenou rúčkou.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie obvinený L. R.. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením sp. zn. 4To/92/2014, z 30. septembra 2015, odvolanie menovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený L. R., prostredníctvom svojho obhajcu, dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, a teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. V odôvodnení dovolania obvinený vysvetlil, že 12. augusta 2012 bolo začaté trestné stíhanie vo veci zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. d/ Trestného zákona vyšetrovateľom Ing. T. C.. Následne 1. septembra 2012 bolo vznesené obvinenie vyšetrovateľom Mgr. T. T. proti osobe obvineného vo veci krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. c/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva, o čom bol obvinený upovedomený upozornením na zmenu právnej kvalifikácie 17. októbra 2012. Obvinenému nie je jasné prečo trestné stíhanie vo veci bolo začaté iným vyšetrovateľom a vznesenie obvinenia iným vyšetrovateľom a prečo v uznesení o vznesení obvinenia bolo uvedené, že trestné stíhanie bolo začaté 31. augusta 2012. Taktiež obvinený uviedol, že bol 1. septembra 2012 vypočutý pod nátlakom zo strany polície a bolo porušené jeho právo na obhajobu, pretože žiadal obhajcu, čo mu nebolo umožnené a tiež žiadal o doplnenie zápisnice, avšak aj toto mu bolo odmietnuté. Policajti na jeho pozemku zaistili kovové kliešte s označením 160 a kladivo s označením 300 s drevenou rúčkou, ktoré im sám dobrovoľne vydal, ale s tým, že s týmito vecami nebol spáchaný žiaden trestný čin. Obvinený ďalej uviedol, že jeho výpoveď ako aj výpovede ostatných odsúdených boli účelovo pozmeňované a vykonštruované. On bol informátor pre políciu, pričom on povedal polícii, že kostol vykradli T. J. a H. G.. Na hlavnom pojednávaní žiadal o pridelenie tlmočnice, ale mu ju nedali. Na hlavnom pojednávaní vypovedal Mgr. T., ktorý mal viesť výsluchy, avšak obvinený ho nikdy nevidel a tvrdil, že ho vypočúval niekto iný. Ďalej uviedol, že neboli žiadny svedkovia skutku, ktorí by ho usvedčovali z predmetného skutku, kamerové záznamy a ani znalecký posudok, nakoľko zaistené daktyloskopické stopy vyhodnotil ako neupotrebitelné. Podľa jeho názoru bola v konaní pred súdom porušená zásada in dubio pro reo a v prípravnom konaní viaceré zásady trestného konania. Obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/92/2014, z 30. septembra 2015 a rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 8T/2/2013, z 21. augusta 2014 vo výroku o vine a treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Košice II, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor okresnej prokuratúry Košice. K námietkam obvineného uviedol, že o zmene právnej kvalifikácie bol obvinený riadne vyzoomený, čo uviedol aj vo svojom dovolaní. Pokiaľ sa v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia uvádza nesprávny dátum vydania uznesenia o začatí trestného stíhania uviedol, že ide o zrejmu písársku chybu. To, že obvinenému nie je jasné prečo uznesenie o začatí trestného stíhania vydal iný vyšetrovateľ ako uznesenie o vznesení obvinenia, prokurátor odôvodnil tým, že ide o štandardný postup polície, pretože išlo o skutok, ktorý sa stal v čase služobnej pohotovosti (služobného výjazdu) vyšetrovateľa Ing. C. a trestné stíhanie bolo začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu - obhliadkou miesta činu. Keďže nebol zistený a zadržaný páchatel' skutku ihneď po spáchaní skutku, vec bola pridelená vyšetrovateľovi odboru majetkovej trestnej činnosti v rámci jeho špecializovaného služobného zaradenia. K dovolacím námietkam obvineného, že bolo porušené jeho právo na obhajobu, ako aj fakt, že bol nútený vypovedať zo strany polície, považuje prokurátor za účelové a tendenčné v úmysle vyhnúť sa trestnému stíhaniu. S poukazom na uvedené skutočnosti mal prokurátor za zrejme nenaplnenie obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku a navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 377 Trestného poriadku) skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovolaním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/92/2014, z 30. septembra 2015, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku a § 373 Trestného poriadku. Dovolanie bolo podané včas a na zákonom určenom mieste (§ 370 Trestného poriadku), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a označuje chyby konania a dôvod odvolania (§ 374 Trestného poriadku).

K dovolacej námietke v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, keď sa obvinený domnieva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, dovolací súd uvádza, že nezistil také pochybenia orgánov činných v trestnom konaní a súdov nižších stupňov pri vykonávaní jednotlivých dôkazov, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že dôkazy neboli získané a následne vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného L. R. nie je opodstatnené, pretože je zrejme, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je, ako návrhové konanie, vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku). Preto najvyšší súd podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku.

Existenciu tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ odôvodnil v podstate tým, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na nezákonne vykonaných dôkazoch - výsluchoch obvinených, ktorí boli donútení políciou k priznaniu, pričom svoje rozhodnutie o zamietnutí odvolania založil práve na týchto nezákonne vykonaných dôkazoch.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejماً a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako

mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania. Dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolanie aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

K námietke dovolateľa, ktorou spochybnil svoju priznávajúcu sa výpoveď z prípravného konania s odôvodnením, že bol k výpovedi donútený políciou, dovolací súd poznamenáva, že nemá žiadny dôvod veriť obvinenému, pretože pracovník kriminálnej polície i procesne činný vyšetrovateľ dôveryhodne a presvedčivo poprel akýkoľvek nátlak na obvineného R.. Nemožno prehliadnuť, že obvinený zoči - voči údajnému násilníkovi (G. J.) na hlavnom pojednávaní doslova uviedol: „Neviem kto ma nútil“ (č. l. 173) Takáto vyhybavá odpoveď obvineného do očí osoby, ktorú predtým označil za násilníka voči nemu zreteľne dokumentuje klamstvo obvineného, pretože práve pred súdom mohol a mal pôsobiť presvedčivo a dôveryhodne čo nevyužil. Tak sám spochybnil všetky svoje tvrdenia o nátlaku a nedal súdom pádny dôvod na spochybenie tvrdení svedkov vylučujúcich nátlak na neho. Okrem toho, odporuje už aj jednoduchšej logike aby policajt zaplatil svojmu informátorovi za informácie o trestnej činnosti a pri tom ho ešte aj bil - kopal. Taktiež nemožno opomenúť, že výpoveď obvineného z prípravného konania obsahuje také konkrétne informácie k predmetnej krádeži v kostole, ktoré mohol vedieť iba páchatel' a nikto iný. „...pokladnička bola priskrutkovaná a pred tým, ako ju J. vypáčil tak sa ju pokúšal odskrutkovať kombinačkami ale toto sa mu nepodarilo...“, „...J. mal počas vlámania na rukách čierne kožené rukavice, ktoré sa zapínali na zápästí“ (č. l. 5). S ohľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že tvrdenie obvineného R. o neprípustnom nátlaku zo strany polície považuje za účelové a nepravdivé. Preto pokiaľ okresný i krajský súd opreli odsúdenie menovaného o jeho vlastnú výpoveď z prípravného konania, v ktorej sa priznal k spáchaniu trestnej činnosti postupovali správne a v súlade so zákonom.

K námietke obvineného, že trestné stíhanie vo veci začal iný vyšetrovateľ ako ten, ktorý vydal uznesenie o vznesení obvinenia, sa vyjadril prokurátor a s týmto vyjadrením sa stotožňuje aj najvyšší súd. K

námietke obvineného, že žiadal o tlmočníka a nebol mu pridelený, dovolací súd poukazuje na zápisnicu o hlavnom pojednávaní z 16. júna 2014 (č. l. 161), kde na otázku predsedu senátu, prečo obvinený nežiadal o tlmočníka, je odpoveď obvineného: „Neviem. Celý tento prípad je zamotaný.“. S poukazom na daný fakt je preto aj táto námietka obvineného irelevantná, pretože je zrejmé, že právo na tlmočníka mu upreté nebolo. Z predloženého spisu nevyplýva neprípustná manipulácia so zápisnicami o výsluchoch vypočutých osôb, a teda ani v tejto časti najvyšší súd neprijal argumenty obvineného.

Pokiaľ okresný súd právne kvalifikoval konanie obvineného L. R. ako zločin krádeže podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ Trestného zákona najvyšší súd môže vysloviť len akademické výhrady k nesprávnej právnej kvalifikácii, pretože v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku je limitovaný zásadou zákazu reformatio in peius. Najvyšší súd poznamenáva, že správne malo byť konanie menovaného posúdené ako zločin krádeže podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. b/, písm. c/ Trestného zákona tak, ako to vyplýva zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky S 116/2012. Náprava tejto chyby je však vylúčená lebo by tak došlo k zhoršeniu postavenia obvineného (k sprísneniu právnej kvalifikácie), a preto najvyšší súd nemohol nápravu vykonať.

Z vyššie uvedeného pre najvyšší súd vyplynulo, že v rozsahu námietok obvineného nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku (ani iný), a preto najvyšší súd postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného L. R. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.